

ความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา
ของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์

Knowledge and Understanding Affecting Online Seller Groups' Behaviors in
Personal Income Tax Filing

จิราภรณ์ วงศ์แสงคำ¹ สุธรรม พงศ์สำราญ²

Jirapon Wongsangkum, Sutham Pongsamran

บทคัดย่อ (Abstract)

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับความรู้ความเข้าใจภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 2) พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา 3) เปรียบเทียบพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาจำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล วิธีดำเนินการวิจัย ศึกษาเชิงปริมาณ ใช้แบบสอบถามจำนวน 400 ชุด สถิติที่ใช้คือ ไคสแควร์

ผลการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ 1) ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่งส่วนใหญ่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านช่องทาง Google ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบรายการผ่านช่องทางค้นหาผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากร ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเอง ยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต คำนวนภาษีด้วยตนเอง ยื่นทั้ง ภ.ง.ด. 94 และ ภ.ง.ด. 90 ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 94 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว มี 1-3 รายการ สนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร ไม่เคยขอผ่อนชำระภาษี ไม่เคยขอคืนภาษี ไม่เคยเข้าฟังบรรยายหรืออบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณภาษี การยื่นแบบและการเสียภาษีเงินได้ 3) ด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพ ประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ที่ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ (Keywords) : ระดับความรู้ความเข้าใจ; กลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์;

พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

Received: 2023-06-27 Revised: 2023-08-09 Accepted: 2023-08-14

¹ นักศึกษาปริญญาโท บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต Master of Business Administration Kasem Bundit University. E-mail: jirapon198985@gmail.com

² รองศาสตราจารย์, อาจารย์ประจำหลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษมบัณฑิต Associate Professor, Master of Business Administration Kasem Bundit University. E-mail: lovema1976@hotmail.com

Abstract

The purposes of this study were to study 1) the levels of knowledge and understanding of personal income tax, 2) the behaviors of income tax filing, and 3) the comparison of personal income tax filing, classified by personal information. The qualitative research was used with a sampling group by Chi-square.

Findings from the study indicated 1) levels of knowledge and understanding of personal income tax filing among online seller groups. The overall picture was at a high level. 2) Most of the individuals consulted information about tax filing through the following channels: Google application, Revenue Service Department website, online filing of P.N.D. 90 and 94 within the specified timeframe, and researching and studying information for understanding in filing a return through a search channel through the Revenue Department's website, and submitting a form via the Internet. They calculated taxes by submitting both PND 94, and exercised the rights in tax deductions, other than the personal and family exemptions including a few items in the taxation news. Also, they never asked for tax installments and refund; they neither attended lectures nor training on tax calculation. 3) Those with differences in sex, age, status, education, occupation period had the same experiences in the personal tax filing.

Keywords: levels of knowledge and understanding; online seller groups;
personal income tax filing behaviors

บทนำ (Introduction)

การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลกรมสรรพากรมีการจัดเก็บรายได้ประมาณ 1.26 ล้านล้านบาทในปีงบประมาณ พ.ศ. 2553 และเพิ่มเป็นประมาณ 2.0 ล้านล้านบาทในปีงบประมาณ พ.ศ. 2562 ซึ่งภาษีที่สำคัญ ประกอบด้วย ภาษีมูลค่าเพิ่ม ภาษีเงินได้นิติบุคคล ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ภาษีเงินได้ปิโตรเลียม และ ภาษีธุรกิจเฉพาะ จากการแพร่ระบาดของของไวรัส COVID-19 จะทำให้เศรษฐกิจไทยหดตัว เหตุการณ์ดังกล่าวจะทำให้การจัดเก็บรายได้ของรัฐบาลลดลงจาก ที่คาดการณ์ไว้เดิมเป็นจำนวนมาก ส่งผลให้รัฐบาลกู้เงินมากขึ้นเพื่อชดเชยรายได้ที่ลดลง (สำนักงบประมาณของรัฐบาล สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2563) ซึ่งรัฐบาลมีรายได้จากการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีงบประมาณ 2563 เท่ากับ 336,141.78 ล้านบาท และในปีงบประมาณ 2564 เท่ากับ 162,235.99 ล้านบาท (สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.), 2565) และภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเป็นภาษีทางตรงประเภทหนึ่งที่เป็นแหล่งเงินได้สำคัญของรัฐบาลในการกระจายรายได้ เป็นภาษีที่จัดเก็บจากบุคคลทั่วไป หรือ ภาษีที่เก็บจากเงินได้ของบุคคลธรรมดาทุกประเภทตามที่กฎหมายกำหนดและมีรายได้เกิดขึ้นในปีภาษี ถ้าไม่มีกฎหมายยกเว้นให้จะอยู่ในข่ายต้องเสียภาษีทั้งสิ้น ฐานภาษีของภาษีนี้นี้ เรียกว่า เงินได้สุทธิ ซึ่งคำนวณจากการนำเงินได้พึงประเมินตลอดทั้งปีภาษี (ปีปฏิทิน) ไปหักค่าใช้จ่ายและค่าลดหย่อนต่าง ๆ ที่กฎหมายกำหนดตามประมวลรัษฎากร โดยทั่วไปกฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้ในปีภาษี (ปีปฏิทิน) ที่ล่วงมา มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประเมินตนเอง ณ ที่ว่าการอำเภอหรือสถานที่อื่นที่กฎหมายกำหนด ภายในวันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่

31 มีนาคม ของปีถัดจากปีที่มีเงินได้ บางกรณีกฎหมายกำหนดให้ผู้มีเงินได้ต้องชำระภาษีก่อนถึงกำหนดเวลา ด้วยการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี บางกรณีก็กำหนดให้ผู้จ่ายเงินได้มีหน้าที่หักภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ณ ที่จ่ายนำส่งต่อกรมสรรพากร บางกรณีถ้าเกี่ยวข้องกับบุคคลบางประเภทที่มีอนุสัญญา หรือความตกลงเพื่อป้องกันการเก็บภาษีซ้อนกับประเทศไทย ก็ต้องพิจารณาถึงความตกลงว่าด้วยการยกเว้น การเก็บภาษีซ้อนระหว่างประเทศที่ได้ทำความตกลงกัน (กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร, 2557: 9)

จากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นและปี 2019 ได้มีสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ทำให้การใช้ชีวิตในสังคมปรับเปลี่ยนใหม่ ลดการเดินทาง ลดการออกจากบ้าน ใช้สื่อออนไลน์ในการใช้ชีวิตมากขึ้น ทั้งด้านการทำธุรกิจประกอบอาชีพและผู้บริโภค จากการเข้าถึงสื่อออนไลน์ได้ง่ายและสะดวกมากขึ้นนี้ เป็นส่วนหนึ่งที่มีการเกิดอาชีพในโลกออนไลน์ โดยไม่จำกัดอายุ อาชีพ การศึกษา และเมื่อมีการเกิดอาชีพ รายได้เหล่านั้น ทำให้ผู้ที่ประกอบการทำธุรกิจประกอบการค้าในสังคมออนไลน์หรือที่เรียกกันว่ากลุ่มค้าขายออนไลน์ ต้องมีหน้าที่ยื่นแสดงรายได้ต่อกรมสรรพากรเมื่อมีรายได้ตามกำหนด ซึ่งนับเป็นปัญหาอุปสรรคของผู้ที่ประกอบการทำธุรกิจประกอบการค้าในสังคมออนไลน์ เนื่องด้วยผู้ที่ประกอบอาชีพนี้ไม่ได้จำกัด อายุ ระดับการศึกษา จึงทำให้ส่งผลต่อความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์

ดังนั้น ทำให้ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ นำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริหารจัดการเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ในส่วนที่พบปัญหาได้ครอบคลุมมากขึ้นจากข้อมูลดังกล่าวข้างต้นทำให้ผู้ศึกษาจึงสนใจศึกษาความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ นำผลจากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการปรับปรุง การบริหารจัดการเก็บภาษีได้อย่างมีประสิทธิภาพรวมถึงการเผยแพร่ข้อมูลความรู้ในส่วนที่พบปัญหาได้ครอบคลุมมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย (Research Objectives)

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ความเข้าใจภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์
3. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์จำแนกตามข้อมูลส่วนบุคคล

สมมติฐานการวิจัย (Research Hypothesis)

ข้อมูลส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ที่แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย (Research Methods)

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบแนวในการวิจัยไว้ ดังนี้

1. ขอบเขตของการวิจัย

1.1 ขอบเขตด้านเนื้อหา ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ โดยอาศัยข้อมูลรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา สำหรับผู้มีเงินได้ตามมาตรา 40(1)-(8) แห่งประมวลรัษฎากร (กรมสรรพากร) แนวความคิดแนวคิดทฤษฎีเกี่ยวกับความรู้ความเข้าใจและแนวคิดทฤษฎีพฤติกรรมผู้บริโภคใช้ในการศึกษาพฤติกรรมของผู้ยื่นแบบภาษี

1.2 ขอบเขตด้านประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง ประชากรที่ใช้ในการศึกษาเป็นกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ประเภทบุคคลธรรมดา เลือกตัวอย่างจำนวน 400 ราย การศึกษาในครั้งนี้ ใช้การคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample size) แบบไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน ของ W.G. Cochran ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ในการคำนวณจะได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 ราย แต่ทั้งนี้เพื่อป้องกันความผิดพลาดที่อาจเกิดขึ้นในการตอบแบบสอบถาม ข้อมูลไม่สมบูรณ์ครบถ้วน ทางผู้ศึกษาจึงได้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นจำนวน 400 ราย ประชากร คือกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ จำนวน 400 ราย โดยการสุ่มแบบสะดวก (Convenience Sampling)

1.3 ขอบเขตด้านพื้นที่ กลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ เขตทวีวัฒนา เขตบางแค เขตบางบอน เขตหนองแขม กรุงเทพมหานคร อำเภอกระทุ่มแบน จังหวัดสมุทรสาคร กลุ่มตัวแทนจำหน่ายสินค้าออนไลน์บนแอปพลิเคชัน FACEBOOK SHOPEE และ TIKTOK

1.4 ขอบเขตด้านระยะเวลาในการศึกษา ระหว่างเดือนมิถุนายน 2565-กันยายน 2565

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นจากกรอบแนวความคิดแบบสอบถามทั้งหมดประกอบด้วยข้อมูล 5 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคลเป็นข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นการสอบถามในเรื่องเพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ จำนวน 6 ข้อ

ส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเพื่อประเมินระดับความรู้ความเข้าใจในการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเรื่องต่าง ๆ โดยเป็นลักษณะคำถามแบบค่าคะแนน แบ่งค่าคะแนนระดับความสำคัญออกเป็น 5 ระดับ จำนวน 35 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ การสร้างลักษณะคำถามเป็นลักษณะ นามบัญญัติ (Nominal Scale) โดยมีคำตอบให้เลือกหลายคำตอบแต่ผู้ตอบสามารถเลือกตอบเพียงข้อเดียว จำนวน 12 ข้อ

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบคำถามปลายเปิด เพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล

3.1 ข้อมูลที่ได้จากการรวบรวมจากการศึกษาค้นคว้าจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งตำรา เอกสาร และผลการศึกษาวิจัยอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

3.2 ข้อมูลที่ได้จากการตอบแบบสอบถามของกลุ่มเป้าหมาย และรับกลับคืนมาด้วยตนเอง ดำเนินการตรวจสอบความเรียบร้อย เพื่อให้แน่ใจว่าแบบสอบถามมีความสมบูรณ์ครบถ้วน และสามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลต่อไปได้

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยได้ทำการประมวลผลข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยการทำอัตราส่วนร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) โปรแกรม Microsoft Excel ซึ่งเป็นโปรแกรมสำเร็จรูปสำหรับสร้างแผนภูมิวงกลม (Pie Chart) และแผนภูมิแท่ง (Bar Chart) พร้อมคำอธิบายผล และนำผลที่ได้จากแผนภูมินำเสนอ เพื่อวิเคราะห์ตามลักษณะของตัวแปรต่าง ๆ

4.2 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) สถิติที่ใช้คือ ค่าร้อยละ (Percentage) และค่าเฉลี่ย (Mean) เพื่ออธิบายข้อมูลเชิงประชากรศาสตร์ของผู้ตอบแบบสอบถามและตัวแปรต่าง ๆ สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistics) ใช้สำหรับการทดสอบสมมติฐาน สถิติที่ใช้ คือ Chi-square

ผลการวิจัย (Research Results)

ตารางที่ 1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	96	24
หญิง	304	76
อายุ		
ต่ำกว่า 20	21	5.3
21-30 ปี	185	46.3
31-40 ปี	167	41.7
มากกว่า 40 ปีขึ้นไป	27	6.7
สถานภาพทางครอบครัว		
โสด	215	53.8
สมรส	171	42.8
หม้าย/หย่าร้าง	14	3.4
ระดับการศึกษา		
ปวช./ปวส. หรือต่ำกว่า	131	32.8
ปริญญาตรี	236	59
สูงกว่าปริญญาตรี	33	8.2
ระยะเวลาการประกอบอาชีพ		
ต่ำกว่า 1 ปี	39	9.7
2-5 ปี	245	61.3
6-9 ปี	93	23.3

มากกว่า 9 ปีขึ้นไป	23	5.7
ประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ		
ไม่เคยยื่นแบบแสดงรายการ	22	5.5
1-3 ครั้ง	160	40
4-6 ครั้ง	135	33.8
มากกว่า 6 ครั้งขึ้นไป	83	20.7

ผลการศึกษาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ประเภทบุคคลธรรมดา พบว่า ผู้ตอบผู้ตอบแบบสอบถามงานวิจัย จำนวนทั้งสิ้น 400 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศหญิง อายุ 21-30 ปี สถานภาพโสด ระดับการศึกษาปริญญาตรี ระยะเวลาการประกอบอาชีพ 2-5 ปี และประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ 1-3 ครั้ง

ตารางที่ 2 แสดงระดับความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการ	ค่าเฉลี่ย	ลำดับ	ระดับความสำคัญ
ด้านความรู้	4.06	3	มาก
ด้านความเข้าใจ	4.09	2	มาก
ด้านการนำความรู้ไปใช้	4.16	1	มาก
ด้านการวิเคราะห์	3.94	4	มาก
ด้านการสังเคราะห์	3.83	5	มาก
ด้านการประเมินผล	4.06	3	มาก
รวม	4.02		มาก

ผลการวิเคราะห์ระดับความสำคัญความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับความเข้าใจมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.02 เมื่อพิจารณาถึงรายด้านพบว่าแต่ละด้าน 6 รายการ ประกอบด้วย การนำความรู้ไปใช้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.16 ความเข้าใจ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.09 ความรู้ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 การประเมินผล มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.06 การวิเคราะห์ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 และการสังเคราะห์ มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.83 ตามลำดับ

ตารางที่ 3 แสดงพฤติกรรมกรการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์

พฤติกรรมกรการยื่นแบบแสดงรายการ	จำนวน	ร้อยละ
1.รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านช่องทางใดมากที่สุด		
Google	229	57.3
เว็บไซต์กรมสรรพากร	165	41.3
แผ่นพับประชาสัมพันธ์ของกรมสรรพากร	6	1.4
อื่น ๆ (โปรดระบุ)	-	-
2.ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการ		
เว็บไซต์กรมสรรพากร	152	38

พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการ	จำนวน	ร้อยละ
ค้นหาผ่านช่องทาง Google	143	35.8
พูดคุย/ปรึกษาจากบุคคลอื่น	75	18.8
โทรสอบถามข้อมูลจากกรมสรรพากร	30	7.4
3.ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของท่าน		
ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองทุกครั้ง	274	68.5
ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองเป็นบางครั้งและผู้อื่นเป็นผู้คำนวณภาษีให้เป็นบางครั้ง	126	31.5
ผู้อื่นเป็นผู้ยื่นแบบแสดงรายการฯให้ทุกครั้ง	-	-
4.วิธีการที่ยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบ่อยที่สุด		
ยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต	253	63.25
ยื่นแบบที่สำนักงานสรรพากรพื้นที่สาขาหรือสถานที่ที่กรมสรรพากรกำหนด	136	34
ยื่นแบบโดยการว่าจ้างสำนักงานบัญชี	11	2.75
5.ลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
คำนวณภาษีด้วยตนเองทุกครั้ง	260	65
คำนวณภาษีด้วยตนเองเป็นบางครั้งและผู้อื่นเป็นผู้คำนวณภาษีให้เป็นบางครั้ง	86	21.5
ผู้อื่นเป็นผู้คำนวณภาษีให้ทุกครั้ง	54	13.5
6.แบบแสดงรายการประเภทใดที่ท่านใช้เป็นประจำในการยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา		
ยื่นทั้ง ภ.ง.ด. 94 และ ภ.ง.ด. 90 มากที่สุด	281	70.2
ภ.ง.ด. 90 (แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับผู้มีเงินได้กรณีทั่วไป)	86	21.5
ภ.ง.ด. 94 (แบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาประจำปี สำหรับผู้มีเงินได้ตามมาตรา 40 (5) (6) (7) (8) แห่งประมวลรัษฎากร)	33	8.3
7.ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด.94 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาครั้งปี (ม.ค. - มิ.ย.) ของทุกปีภายในวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กันยายนของปีภาษีนั้นๆ ของทุกปี		
ภายในระยะเวลาที่กำหนดทุกครั้ง	330	82.5
ไม่เคยยื่นเลย	54	13.5
ภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นบางครั้งและเกินระยะเวลาที่กำหนดเป็นบางครั้ง	16	4
เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดทุกครั้ง	-	-
8.ท่านทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด.90 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาทั้งปี (ม.ค. - ธ.ค.) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป		
ภายในระยะเวลาที่กำหนดทุกครั้ง	348	87
ภายในระยะเวลาที่กำหนดเป็นบางครั้งและเกินระยะเวลาที่กำหนดเป็นบางครั้ง	30	7.5
ไม่เคยยื่นเลย	22	5.5
เกินกว่าระยะเวลาที่กำหนดทุกครั้ง	-	-

พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการ	จำนวน	ร้อยละ
9.ใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว		
ใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว มี 1-3 รายการ	220	55
ไม่ใช้รายการหักค่าลดหย่อนเพิ่มเติมนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว	130	32.5
มากกว่า 4 รายการ	50	12.5
10.ความสนใจ/ติดตามข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร		
สนใจ/ติดตาม ข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร	322	80.5
ไม่สนใจ/ไม่ติดตาม ข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร	78	19.5
11. ท่านขอผ่อนชำระภาษีหรือไม่		
ไม่เคยขอผ่อนชำระภาษี	365	91.2
เคยขอผ่อนชำระภาษี	35	8.8
12.ขอคืนภาษี		
ไม่เคยขอคืนภาษี	334	83.5
เคยขอคืนภาษี	66	16.5

ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามมีจำนวนทั้งสิ้น 400 คน ส่วนใหญ่พบว่ารับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านช่องทาง Google ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบรายการผ่านช่องทางค้นหาผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากร ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเองทุกครั้ง ยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต คำนวณภาษีด้วยตนเองทุกครั้ง ยื่นทั้ง ภ.ง.ด. 94 และ ภ.ง.ด. 90 ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 94 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว มี 1-3 รายการ สนใจติดตามข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร ไม่เคยขอผ่อนชำระภาษีและไม่เคยขอคืนภาษี

ตารางที่ 4 แสดงการเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกันมีความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์

พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์	เพศ	อายุ	สถานภาพทางครอบครัว	ระดับการศึกษา	ระยะเวลาการประกอบอาชีพ	ประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ
ช่องทางที่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดามากที่สุด	ไม่แตกต่าง $\chi^2=2.09$ p = 0.35	แตกต่าง $\chi^2=13.53$ p = 0.03	ไม่แตกต่าง $\chi^2=5.06$ p = 0.28	แตกต่าง $\chi^2=18.23$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=12.60$ p = 0.05	แตกต่าง $\chi^2=30.28$ p = 0.00

พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์	เพศ	อายุ	สถานภาพทางครอบครัว	ระดับการศึกษา	ระยะเวลาการประกอบอาชีพ	ประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ
ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการ	ไม่แตกต่าง $\chi^2=7.43$ p = 0.05	แตกต่าง $\chi^2=20.94$ p = 0.01	ไม่แตกต่าง $\chi^2=5.64$ p = 0.46	แตกต่าง $\chi^2=38.82$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=9.58$ p = 0.38	แตกต่าง $\chi^2=24.24$ p = 0.00
ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ไม่แตกต่าง $\chi^2=2.90$ p = 0.08	แตกต่าง $\chi^2=30.22$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=1.58$ p = 0.45	แตกต่าง $\chi^2=35.22$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=3.82$ p = 0.28	แตกต่าง $\chi^2=22.96$ p = 0.00
วิธีการที่ยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาบ่อยที่สุด	ไม่แตกต่าง $\chi^2=0.08$ p = 0.95	แตกต่าง $\chi^2=30.54$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=31.13$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=8.60$ p = 0.07	แตกต่าง $\chi^2=38.91$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=74.78$ p = 0.00
ลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ไม่แตกต่าง $\chi^2=4.75$ p = 0.09	แตกต่าง $\chi^2=54.47$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=7.43$ p = 0.11	แตกต่าง $\chi^2=33.80$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=14.26$ p = 0.02	แตกต่าง $\chi^2=35.29$ p = 0.00
ประเภทแบบแสดงรายการที่ใช้เป็นประจำในการยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา	ไม่แตกต่าง $\chi^2=3.00$ p = 0.22	แตกต่าง $\chi^2=44.00$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=29.75$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=16.29$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=24.75$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=88.83$ p = 0.00
การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 94 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาครึ่งปีของทุกปี (ม.ค.-มิ.ย.) ภายในวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กันยายนของปีภาษีนั้นๆ ของทุกปี	ไม่แตกต่าง $\chi^2=1.02$ p = 0.59	แตกต่าง $\chi^2=62.36$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=15.42$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=15.38$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=20.76$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=88.17$ p = 0.00
การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาทั้งปี (มกราคม-ธันวาคม) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป	ไม่แตกต่าง $\chi^2=4.87$ p = 0.08	แตกต่าง $\chi^2=104.81$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=26.84$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=22.01$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=45.16$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=207.39$ p = 0.00
สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีออกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว	ไม่แตกต่าง $\chi^2=1.83$ p = 0.40	แตกต่าง $\chi^2=54.38$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=11.47$ p = 0.02	แตกต่าง $\chi^2=42.18$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=18.28$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=80.74$ p = 0.00

พฤติกรรมการยื่นแบบแสดง รายการภาษีเงินได้บุคคล ธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขาย ออนไลน์	เพศ	อายุ	สถานภาพ ทางครอบครัว	ระดับ การศึกษา	ระยะเวลา การ ประกอบ อาชีพ	ประสพ การณ์ ในการ ยื่นแบบ แสดง รายการ
ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษี อากร	ไม่แตกต่าง $\chi^2=0.25$ p = 0.61	ไม่แตกต่าง $\chi^2=4.99$ p = 0.17	แตกต่าง $\chi^2=14.31$ p = 0.00	ไม่แตกต่าง $\chi^2=0.20$ p = 0.90	ไม่แตกต่าง $\chi^2=3.06$ p = 0.38	แตกต่าง $\chi^2=33.45$ p = 0.00
การขอผ่อนชำระภาษี	ไม่แตกต่าง $\chi^2=0.02$ p = 0.86	ไม่แตกต่าง $\chi^2=5.70$ p = 0.12	ไม่แตกต่าง $\chi^2=2.02$ p = 0.36	ไม่แตกต่าง $\chi^2=1.92$ p = 0.38	แตกต่าง $\chi^2=11.21$ p = 0.01	ไม่แตกต่าง $\chi^2=6.88$ p = 0.07
การขอคืนภาษี	ไม่แตกต่าง $\chi^2=0.99$ p = 0.31	ไม่แตกต่าง $\chi^2=6.52$ p = 0.08	ไม่แตกต่าง $\chi^2=2.02$ p = 0.36	แตกต่าง $\chi^2=12.69$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=16.28$ p = 0.00	แตกต่าง $\chi^2=20.33$ p = 0.00

ด้านเพศ จากการศึกษา พบว่า เพศแตกต่างกันมีช่องทางที่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการ ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา วิธีการที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประเภทแบบแสดงรายการที่ใช้เป็นประจำในการยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด.94 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาครึ่งปี (มกราคม-มิถุนายน) ของทุกปี ภายในวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีภาษีนั้นๆ ของทุกปี การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาทั้งปี (ม.ค.-ธ.ค.) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป การใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร การขอผ่อนชำระภาษี การขอคืนภาษี ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ด้านอายุ จากการศึกษาพบว่า อายุแตกต่างกันมีช่องทางที่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการ ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา วิธีการที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประเภทแบบแสดงรายการที่ใช้เป็นประจำในการยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 94 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาครึ่งปี (มกราคม-มิถุนายน) ของทุกปี ภายในวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีภาษีนั้นๆ ของทุกปี การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาทั้งปี (ม.ค.-ธ.ค.) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป การใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 อายุแตกต่างกันมีความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร การขอผ่อนชำระภาษี การขอคืนภาษี ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

ด้านประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ จากการศึกษาพบว่า ประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการแตกต่างกันมีช่องทางที่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบแสดงรายการ ลักษณะการยื่นแบบแสดง

รายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา วิธีการที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในการยื่นแบบภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ประเภทแบบแสดงรายการที่ใช้เป็นประจำในการยื่นแบบและเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 94 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาครึ่งปี (มกราคม-มิถุนายน) ของทุกปี ภายในวันที่ 1 กรกฎาคม ถึงวันที่ 30 กันยายน ของปีภาษีนั้นๆ ของทุกปี การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 เมื่อสิ้นรอบระยะเวลาทั้งปี (ม.ค.-ธ.ค.) ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม ถึงวันที่ 31 มีนาคมของปีภาษีถัดไป การใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร การขอคืนภาษี แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05 ประสพการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการแตกต่างกันมีการขอผ่อนชำระภาษี ไม่แตกต่างกันที่ระดับนัยสำคัญ .05

อภิปรายผลการวิจัย (Research Discussion)

1. ระดับความรู้ความเข้าใจความรู้ความเข้าใจเมื่อแบ่งเป็นรายด้านเมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยประกอบด้วย การนำความรู้ไปใช้ ความเข้าใจ ความรู้ การประเมินผล การวิเคราะห์ และการสังเคราะห์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐกานต์ นาดีเกท และ ฉันทิชา บัวศรี (2563: 97-112) ศึกษาเรื่องศึกษาความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา จากการศึกษาพบว่า โดยรวมผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเมื่อเรียงลำดับความรู้ความเข้าใจเป็นรายด้าน จากมากไปน้อย ได้แก่ ด้านการคำนวณภาษี ด้านแหล่งที่มาของรายได้ ด้านการหักค่าลดหย่อน และด้านการหักค่าใช้จ่ายตามลำดับ

2. ความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ วลัยพร แก้วสาร (2562: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา กรณีศึกษาผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3 พบว่าผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่ มีความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาสำหรับปีภาษี 2560 อยู่ในระดับมาก

3. ข้อมูลส่วนบุคคลด้านเพศ และอายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพ และประสพการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการที่แตกต่างกันมีพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ ที่ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อุมพร พุ่มพวง (2565: บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่องความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร จากการศึกษาพบว่า ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานครที่มีเพศ อายุ และรายได้ต่างกัน ทำให้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร ไม่ต่างกัน

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย (Research Knowledge)

ผลการวิจัยครั้งนี้ได้องค์ความรู้ ดังนี้

1. ความสำคัญความรู้อย่างยิ่งเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับความเข้าใจมาก ประกอบด้วย 6 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการนำความรู้ไปใช้ 2) ด้านความเข้าใจ 3) ด้านความรู้ 4) ด้านการประเมินผล 5) ด้านการวิเคราะห์ 6) ด้านการสังเคราะห์

2. ความรู้ความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ด้านการสังเคราะห์ (Synthesis) พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความรู้ความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีผลค่าเฉลี่ยน้อยที่สุดซึ่งเป็นด้านเกี่ยวกับการวางแผนภาษีของผู้ที่มีหน้าที่การยื่นแบบแสดงรายการภาษีและยังสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษี

3. เมื่อเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ ที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ ที่ไม่แตกต่างกัน ดังนี้

3.1 ด้านเพศที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่ไม่แตกต่างกัน

3.2 ด้านอายุที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร การขอผ่อนชำระภาษีและ การขอคืนภาษี ที่ไม่แตกต่างกัน

3.3 ด้านสถานภาพทางครอบครัวที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับทางด้านช่องทางที่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบฯ ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจ ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการฯ ลักษณะการคำนวณภาษีเงินได้ การขอผ่อนชำระภาษี การขอคืนภาษี ที่ไม่แตกต่างกัน

3.4 ด้านระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับทางด้านวิธีการที่ยื่นแบบและเสียภาษีที่บ่อยที่สุด ความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร และการขอผ่อนชำระภาษี ที่ไม่แตกต่างกัน

3.5 ด้านระยะเวลาการประกอบอาชีพที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับทางด้านช่องทางที่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบฯ ช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจ ลักษณะการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา และด้านความสนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร ที่ไม่แตกต่างกัน

3.6 ด้านประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการที่แตกต่างกัน มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาเกี่ยวกับทางด้านช่องทางคืนภาษี ที่ไม่แตกต่างกัน

ทำให้ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาที่กล่าวมาข้างต้นไม่ต่างกัน

สรุป

จากผลการวิจัยสรุปได้ว่า ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาอยู่ในระดับความเข้าใจมาก พฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาส่วนใหญ่รับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านช่องทาง Google ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบรายการผ่านช่องทางค้นหาผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากร ยื่นแบบแสดงรายการ

ภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาด้วยตนเอง ยื่นแบบผ่านทางอินเทอร์เน็ต คำนวณภาษีด้วยตนเอง ยื่นทั้ง ภ.ง.ด. 94 และ ภ.ง.ด. 90 ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 94 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ ภ.ง.ด. 90 ภายในระยะเวลาที่กำหนด ใช้สิทธิในการหักค่าลดหย่อนภาษีนอกจากค่าลดหย่อนภาษีส่วนตัวและครอบครัว มี 1-3 รายการ สนใจข่าวสารเกี่ยวกับภาษีอากร ไม่เคยขอผ่อนชำระภาษี ไม่เคยขอคืนภาษี ไม่เคยเข้าฟังบรรยายหรืออบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณภาษี การยื่นแบบและการเสียภาษีเงินได้ ด้านเพศ อายุ สถานภาพ ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพ ประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ ที่แตกต่างกันมีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ที่ไม่แตกต่างกัน

ข้อเสนอแนะการวิจัย (Research Suggestions)

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 จากผลการศึกษาเปรียบเทียบปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ เพศ อายุ สถานภาพทางครอบครัว ระดับการศึกษา ระยะเวลาการประกอบอาชีพ และประสบการณ์ในการยื่นแบบแสดงรายการ ที่ไม่แตกต่างกัน ทำให้ความสัมพันธ์ต่อพฤติกรรมไม่ต่างกัน จึงควรศึกษาทำความเข้าใจว่ากลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ในแต่ละปัจจัยส่วนบุคคลอื่นๆ มีพฤติกรรมด้านใดเป็นพิเศษ ที่มีผลนำไปสู่การยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาได้อย่างเข้าใจและถูกต้องมากที่สุด

1.2 จากผลการศึกษาความเข้าใจที่มีผลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ด้านการสังเคราะห์ (Synthesis) พบว่า ค่าเฉลี่ยระดับความเข้าใจโดยรวมอยู่ในระดับมาก แต่เป็นด้านที่มีผลค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ซึ่งเป็นด้านเกี่ยวกับการวางแผนภาษีของผู้ที่มีหน้าที่ทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีและยังสัมพันธ์กับปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษี กรมสรรพากรควรให้ความสำคัญกับการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการวางแผนภาษี ให้ผู้เสียภาษีเข้าใจโดยง่ายและรัดกุม เช่นการคลิปโฆษณาสั้นๆ เผยแพร่ตามหน้าเว็บไซต์ของกรม แทรกโฆษณา YOUTUBE ตามรายการที่นิยม เปิดในที่ทำการสำนักงานสรรพากรพื้นที่และสาขาให้ผู้เข้ามาใช้บริการได้รับชมเพื่อเพิ่มระดับความเข้าใจและได้รับทราบถึงสิทธิประโยชน์เพื่อนำมาลดค่าใช้จ่ายในส่วนที่จะต้องชำระภาษีให้แก่ผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเรื่องดังกล่าวให้มากขึ้นเพื่อสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้อย่างมากขึ้นและด้วยความสนใจ

1.3 จากการศึกษาด้านพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของกลุ่มอาชีพค้าขายออนไลน์ ด้านช่องทางที่รับรู้ ส่วนใหญ่จะรับรู้หลักเกณฑ์ในการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาผ่านช่องทาง Google ถึงร้อยละ 57.3 และช่องทางที่ค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูล ส่วนใหญ่จะค้นคว้าและศึกษาหาข้อมูลเพื่อความเข้าใจในการยื่นแบบรายการผ่านช่องทางค้นหาผ่านเว็บไซต์กรมสรรพากร ถึงร้อยละ 38 แสดงว่าส่วนใหญ่จะค้นหาข้อมูลประกอบการตัดสินใจหรือทำการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้ผ่านการค้นหาในอินเทอร์เน็ต กรมสรรพากรจึงควรอัปเดตข้อมูลข่าวสารให้เป็นปัจจุบันตลอดระยะเวลาเพื่อป้องกันความเข้าใจคลาดเคลื่อนและไม่ถูกต้องตามข้อมูลข่าวสารที่เปลี่ยนแปลง

1.4 จากการตอบแบบสอบถามเพิ่มเติมในหัวข้อ จำนวนครั้งในการเข้าฟังบรรยายหรืออบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การคำนวณภาษี การยื่นแบบและการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ผู้ตอบแบบสอบถาม

ใหญ่ ไม่เคยเข้าฟังบรรยายบรรยายหรืออบรมเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ฯ มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 80.5 จึงมีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

กรมสรรพากรควรมีแนวทางทดแทนเพิ่มเติมนอกจากการอบรมให้ข้อมูล ถึงสิทธิประโยชน์เพื่อนำมาลดค่าใช้จ่ายในส่วนที่จะต้องชำระภาษีที่ถูกต้อง เช่นทำเป็นคลิปลอแกน ฟังแล้วติดหูง่าย เมื่อเผยแพร่แล้วประชาชนทั่วไปนำมาเป็นกระแสนิยม เช่นผ่านช่องทาง TIKTOK FACEBOOK

เพิ่มช่องทางในการสื่อสาร การประชาสัมพันธ์ให้ตามสมัยสังคม เผยแพร่ความรู้ด้วยคลิปในช่องทางเว็บไซต์กรม เพจ FACEBOOK TIKTOK YOUTUBE เพื่อลดช่องว่างให้กับผู้ที่เข้าไม่ถึงการอบรมและการประชาสัมพันธ์ของกรมเพื่อสนับสนุนและกระตุ้นให้ผู้ที่มีหน้าที่ยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้อย่างมากขึ้นและด้วยความสมัครใจ

2. ข้อเสนอแนะการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาปัจจัยพฤติกรรมในด้านอื่นๆ โดยใช้คำถามช่วยในการวิเคราะห์เพื่อค้นหาคำตอบเกี่ยวกับพฤติกรรมผู้บริโภค ประกอบด้วย 6W1H ที่สามารถหาความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา

2.2 ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อพฤติกรรมกับการยื่นแบบแสดงรายการภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในด้านอื่นๆ เช่นการได้รับสิทธิขั้นพื้นฐานหรือสิทธิประโยชน์อื่นๆที่ผู้ทำการยื่นแบบแสดงรายการเสียภาษีจะได้รับ

2.3 ควรมีการศึกษาหาข้อมูลหาเขตพื้นที่ สำหรับใช้เป็นกลุ่มประชากรหรือกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ที่พบว่ามีกรยื่นแบบแสดงรายการเงินได้จำนวนน้อยรายหรือเขตพื้นที่ ที่เจ้าหน้าที่ต้องติดตามให้ทำการยื่นแบบแสดงรายการจำนวนมาก เพื่อค้นพบปัญหาและพฤติกรรมอย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจงมากขึ้น

2.4 ควรมีการศึกษาถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลของการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับโครงการอบรมมาตรการต่างๆ โครงการอบรมให้ความรู้ต่อกลุ่มการออกมาตรการภาษีอากรใหม่ ๆ เกี่ยวกับภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา หรือ เช่น การหักค่าลดหย่อนเรื่องบุตร หรือการหักเงินบริจาคที่สามารถหักได้เพิ่มขึ้น

เอกสารอ้างอิง (References)

- กลุ่มนักวิชาการภาษีอากร. (2557). **ภาษีอากรตามประมวลรัษฎากร 2557**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์เรือนแก้วการพิมพ์.
- ณัฐกานต์ นาคีเกท และ ฉันทิชา บัวศรี. (2563). ศึกษาความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของประชาชนในตำบลหาดใหญ่ อำเภอหาดใหญ่ จังหวัดสงขลา. **วารสารเศรษฐศาสตร์และบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยทักษิณ**. 2(2): 97-112. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://so01.tcithaijo.org/index.php/ecbatsu/article/download/245006/165729/863428> สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564
- วลัยพร แก้วสาร. (2562). ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดากรณีศึกษาผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตสำนักงานสรรพากรพื้นที่ชลบุรี 3. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://digital_collect.lib.buu.ac.th/dcims/files/58920021.pdf สืบค้นเมื่อ 15 ตุลาคม 2564.

- สำนักงบประมาณของรัฐบาล สำนักเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2563). **การจัดเก็บและประมาณการรายได้ของรัฐบาล**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.parliament.go.th/ewtadmin/ewt/parbudget/ewt_dl_link.php?nid=797 สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.
- สำนักงานพัฒนารัฐบาลดิจิทัล (องค์การมหาชน) (สพร.). (2565). **ผลการจัดเก็บภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในปีงบประมาณ 2563 และ 2564**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://govspending.data.go.th> สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.
- อุมาพร พุ่มพวง. (2565). **ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการเสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาของผู้เสียภาษีเงินได้บุคคลธรรมดาในเขตกรุงเทพมหานคร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://mmm.ru.ac.th/MMM/IS/sat18/6314060057.pdf> สืบค้นเมื่อ 20 มิถุนายน 2565.